

TAMPERE

28.3.2022

Frenckellin asemakaava, Asemakaava nro 8776

Diarinumero: TRE:6263/10.02.01/2018

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

Valmisteluvaiheen aineisto nähtävillä 28.10. – 18.11.2021

Valmisteluvaiheessa saadut lausunnot ja mielipiteet

(yhteensä 12 kpl)

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Pirkanmaan ELY-keskus</p> <p>ELY-keskus on kiinnittänyt huomiota kaavan aikaisemmissa vaiheissa erityisesti rakennuksen suunniteltuihin ulkojulkisivun sekä kattojulkisivun muutoksiin. ELY-keskus toteaa, että julkisivuun kohdistuvat muutokset kattoikkunoiden ja parvekkeiden osalta turmelisivat rakennuksen ja sen julkisivun rakennustaiteellisia, - teknisiä ja kulttuurihistoriallisia arvoja suojelumääräyksen vastaisesti. Ratkaisu muuttaisi merkittävällä tavalla rakennuksen ilmettä aikakautaan edustavana tehdasrakennuksena. Rakennuksen ominaispiirteinä on muiden muassa selkeä, puhdaspiirteinen kattopinta. Erityisesti Tammerkosken puolelle ja Satakunnansillalle näkyvät muutokset muuttaisivat Tammerkosken teollisuusmaisemaa merkittävästi. Yöaikaan ikkunat vaikuttaisivat myös alueen valaistusolosuhteisiin.</p> <p>Kaavaluonnoksessa sisäpihan puolelle sijoittuvien parvekkeiden osalta ELY-keskus toteaa, että esitetyssä määrin toteutuessaan niiden voidaan katsoa poikkeavan oleellisesti paperitehtaan ominaispiirteistä. Parvekkeet muuttaisivat pysyvällä tavalla rakennuksen julkisivua. Rakennusta koskevat suojelukysymykset on ratkaistu oleellisilta osin jo nykyisessä asemakaavassa, joten perusteita suojelusta poikkeamiselle kattoikkunoiden sekä parvekkeiden osalta suunnitelmassa esitetyllä tavalla ei voida katsoa olevan.</p> <p>Myös muiden julkisivumuutosten, kuten ullakonkorotuksen, osalta tulee muutokset pitää mahdollisimman vähäisinä. Satakunnan sillan ja kulkuaukon sekä Valssipadonraitin levennyksen osalta tulee jatko suunnittelussa selvittää vaikutukset RKY-alueen arvoihin ja se, ovatko muutokset tarpeellisia kevyen liikenteen näkökulmasta.</p>	<p>Ullakkokerrosten käyttöönotto edellyttää kattoikkunoita. Rakennusaloille osoitetaan määräys lik-2, jolla katonlappeille saa rakentaa tylliin sopivia kattoikkunoita. Maakuntamuseo ohjaa jatkosuunnittelua.</p> <p>Rakennusta koskevat suojelukysymykset on ratkaistu oleellisilta osin kuten voimassa olevassa asemakaavassa. Parvekkeet on osoitettu kaavassa rakennuksessa nykyisin olemassa oleville parvekerakenteille. Kaava ei mahdollista uusia parvekkeita.</p> <p>Uusien ullakonkorotuksien osalta on luovuttu. Viranomaisten kanssa on käsitelty kattoikkunakysymystä työpalaverissa. Muutokset ovat vähäisiä ja Maakuntamuseo ohjaa jatkosuunnittelua.</p>	<p>Kattoikkunamääräyksiä täsmennettiin. Korotuksen mahdollistava kaavamerkintä poistettiin kaavakartalta rakennusaloilta.</p> <p>Sisäpihan eteläkulmassa oleva puurakenteinen uloke osoitettiin kartalla paremmin kuvaavalla ulkomerkinnällä.</p> <p>Kaavamerkintöjä täsmennettiin.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Patoturvallisuusviranomaisena toimivalta Kainuun ELY-keskukselta tulee pyytää lausunto koskien Valssipadonraitin ehdotettuja muutoksia.</p> <p>Kaava sisältyy ELY-keskuksen MRL 18.2 §:n mukaiseen valvonta-tehtävään. Työneuvotteluja ELY-keskuksen kanssa on mahdollista jatkaa asemakaavan valmistelun aikana. ELY-keskus pyytää varmaan tilaisuuden lausunnon antamiseen asemakaavamuutoksen ehdotusvaiheessa.</p>	<p>Kainuun Elyltä on pyydetty lausunto ja se on seuraavana vastineluettelossa.</p>	
<p>Kainuun ELY-keskus Tammerkosken Yläkosken voimalaitoksen (Finlayson ja Tampella) sekä Keskiputouksen voimalaitoksen padot kaikkine rakennelmineen ja laitteineen on luokiteltu patoturvallisuuslain (494/2009) 11 §:n mukaiseen luokkaan 1. Luokkaan 1 sijoitetaan pato, joka onnettomuuden sattua aiheuttaa vaaran ihmishengelle ja terveydelle taikka huomattavan vaaran ympäristölle tai omaisuudelle. Padoille on laadittu patoturvallisuuslain 12 §:n tarkoittama vahingonvaaraselvitys, jota on myöhemmin päivitetty useita kertoja. Viimeisin versio on laadittu 13.10.2013 ja patoturvallisuusviranomaisen hyväksynyt sen päätöksellään 14.4.2014. Selvityksessä on käyty useita erilaisia pato-onnettomuuskenaariota ja arvioitu niistä syntyviä vahinkoja.</p> <p>Lähes koko asemakaavan muutosalue sijaitsee Tammerkosen patojen vahingonvaara-alueella, joten pato-onnettomuudesta aiheutuisi alueella merkittäviä vahinkoja. Pato-onnettomuus voi syntyä käyttöhäiriön tai patomurtuman tai niiden yhdistelmän seurauksena. Frencellin kiinteistön Koskisiipi sijaitsee lähinnä Keskiputouksen padon läntistä reunapatoa. Onnettomuustilanteessa vesi saattaisi virrata ikkunoiden ja ovien kautta Frencellin rakennuksen sisään. Pahimmillaan läntisen reunapadon murtuma saattaisi kasata padon kappaleita kynnykseksi Frencellin Koskisiiven ja reunapadon väliselle alueelle. Muodostunut kynnyks nostaisi vedenpinnan niin korkealle, että rakennus saattaisi sortua. Myös muut</p>	<p>Lausunto merkitään tiedoksi.</p>	<p>Lausunnon suositukset kirjataan selostukseen.</p> <p>Patoturvallisuuslaki ei estä kaavamuu- tosta, vaikka pato-onnettomuus Tammerkoskessa voisikin aiheuttaa merkittävää vahinkoa asemakaavan muutosalueella. Patoturvallisuusviranomaisen suosittelee kuitenkin, että vahingonvaara-alueella sijaitsevien rakennusten rakennesuunnittelussa sekä rakennusten toimintojen sijoittelussa huomioidaan mahdollisen pato-onnettomuuden aiheuttamat riskit.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Frenckellin rakennuksen siivet sijaitsivat pato-onnettomuuden vahingonvaara-alueella samoin kuin osa rakennuksen sisäpihaa ja osa Koskisiiven (E) ympärillä olevaa puistoaluetta. Sen sijaan Frenckellin konttorirakennus ei sijaitse vahingonvaara-alueella.</p> <p>Läntisen reunapadon yhteyteen rakennettavan rampin ja Tammerkosken ylittävän jalankulku- ja pyöräilyreitit levennyksen suunnitelmat on toimitettava patoturvallisuusviranomaiselle hyvissä ajoin ennen rakentamistöiden aloittamista. Padon läheisyydessä tapahtuva ja siten patoturvallisuuteen mahdollisesti vaikuttava rakentaminen on huomioitava ja on neuvoteltava padon omistajan kanssa siitä, kuinka patoturvallisuus huomioidaan rakennustyön aikana.</p> <p>Patoturvallisuuslaki ei estä kaavamuutosta, vaikka pato-onnettomuus Tammerkoskessa voisikin aiheuttaa merkittävää vahinkoa asemakaavan muutosalueella. Patoturvallisuusviranomaisen suosittelee kuitenkin, että vahingonvaara-alueella sijaitsevien rakennusten rakennesuunnittelussa sekä rakennusten toimintojen sijoittelussa huomioidaan mahdollisen pato-onnettomuuden aiheuttamat riskit.</p>		
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo</p> <p>Rakennetun ympäristön ja maiseman osalta maakuntamuseo toteaa, kaavaa varten laaditut selvitykset ovat huolellisesti laadittuja ja riittäviä kaavan tausta-aineistoksi. Luonnosvaiheen kaava-aineisto vaikuttaisi huomioivan pääosin erinomaisesti selvityksissä esiin nostetut arvot ja annetut toimenpidesuosituksset. Suurin osa nykyisistä kaavan rakennettua ympäristöä koskevista suojelumerkinnöistä on siirretty sellaisenaan kaavaluonnokseen, mikä on onnistunut ratkaisu. Määräyksiä täydennetään onnistuneesti yleismääräyksillä.</p> <p>Kaavan luonnosvaiheen havainneaineistoja tulisi tarkistaa, sillä ne eivät kaikilta osin ole yhteneväisiä kaavaluonnoksen kanssa. Esim.</p>		

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Frenckellin aukion ja Satakunnankadun puoleisille rakennusosille (C- ja D-osat) on havainnekuviin merkitty sisäpihan puolelle ullakon osittainen korotus, vaikka kaavaluonnoksessa näillä rakennusosilla on merkintä, jonka mukaan kattolappeille saadaan rakentaa ainoastaan rakennuksen tyyliin sopivia tarpeellisia kattoikkunoita (lik-2). Maakuntamuseon näkemyksen mukaan näiden rakennusosien havainnekuvien mukainen ullakon osittainen korotus ei ole mahdollista, sillä muutokset eivät ole maltillisia, ne näkyvät matalampien rakennusosien yli Kirjastonpuistoon sekä kansallismaisemaan ja heikentävät Frenckellin 1900-luvun alun eheänä säilyneiden jugendasuisten julkisivujen arvoja.</p> <p>Toinen ristiriita havainneaineistojen ja kaavaluonnoksen merkintöjen välillä vaikuttaisi olevan E-osaan liittyvän kaupunkihotellin sisäänkäynnissä. Havainneaineistojen pohjakuvissa sisäänkäynti vaikuttaa suuremmalta ja umpinaisemmalta kuin kaavaluonnokseen merkitty, paikalla nykyisin sijaitsevan katoksen (ns. Frontin sisäänkäyntipaviljonki) mukainen rakennusala (kat-1).</p> <p>Myös piha- ja puistosuunnitelmaa tulisi vielä tarkistaa. Siitä mm. puuttuu havainneaineistossa näkyvä B-osan koskenpuoleiselle sivulle suunniteltu terassi. Sisäpihalle on suunnitelman mukaan tarkoitus tehdä laaja yhtenäinen laatoitus. Sisäpihalla on pitkä historia, johon on kuulunut useita muutosvaiheita. Tämä näkyy yhä josain määrin pihan nykyisessä pinnoilla, joilla on vaihtelevasti kivituhkapintaisia kulkuväyliä, noppakiveystä, laatoitusta jne. Tämä pienipiirteinen ilme tulisi säilyttää ja välttää laajaa yhdenmukaista laatoitusta. Pihan ilmeen säilyttäminen on tuotu onnistuneesti esiin kaavan yleismääräyksessä.</p> <p>Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maakuntamuseo toteaa, että kaavahankkeeseen liittyvässä selvityksessä on koottu ja analysoitu Frenckellin historiallisella tehdasalueella tähän asti tehtyjen arkeologisten tutkimusten tulokset sekä laaja kartta-aineisto. Raporttiin on tehty maakuntamuseon kokouksessa 7.10.2021 esittä-</p>	<p>Kyseisillä rakennusosilla on kaavaluonnoksessa merkintä, jonka mukaan rakennuksen kattolappeille saadaan rakentaa rakennuksen tyyliin sopivia tarpeellisia kattoikkunoita. Sisäpihan puoleisilla kattolappeilla on jo aiemmin tehty korotuksia.</p> <p>Asemakaavan yleismääräyksestä poistetaan määräys, joka sallii kattolappeiden korotuksen.</p> <p>Havainnekuvia korjataan lausunnon mukaan.</p> <p>Asemakaavassa ei ole osoitettu uutta terassia B-osan koskenpuoleiselle sivulle. Terassi poistetaan havainneaineistosta.</p>	<p>Katon korotuksen salliva yleismääräys poistettiin.</p> <p>Havainnekuvia korjattiin lausunnon mukaan.</p> <p>Terassi poistettiin havainneaineistosta.</p> <p>Pihasuunnitelmaan korjattiin sisäpihan kivituhkapintainen kulkuväylä nykytilanteen mukaiseksi.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>mät lisäykset ja täsmennykset. Kaavaluonnoksessa selvityksen perusteella esitettyjä arkeologista kulttuuriperintöä turvaavia merkintöjä ja määräyksiä voidaan pitää sopivina. Maakuntamuseo pitää kuitenkin tärkeänä, että kaavan vesialueelle osittain sijoittuva vedenalainen arkeologinen kulttuuriperintökohde Tammerkoski 1 (mj-tunnus 1000023785) myös merkitään kaavaan. S-merkintään tulisi liittää määräys muotoa: Muu kulttuuriperintökohde. Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa.</p> <p>Muilta osin Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole valmisteluaineistosta huomautettavaa. Asemakaavaehdotus aineistoiheen pyydetään toimittamaan Pirkanmaan maakuntamuseolle lausuntoa varten.</p>	<p>Pihasuunnitelman yleispiirteisen esitystavan takia kaikkia yksityiskohtia ja pintamateriaaleja ei pystytä kuvassa osoittamaan. Ratkaisut tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Sisäpihan länsireunan kivituhkapintaista kulkuväylää ei ole tarkoitus laatoittaa. Tämä kohta korjataan pihasuunnitelmaan.</p> <p>Pääasiassa kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuva vedenalainen arkeologinen kulttuuriperintökohde Tammerkoski 1 (mj-tunnus 1000023785) merkitään kaavaselostukseen ja kaavan yleismääräykseen kirjataan, että sillan suunnittelussa huomioitava vedenalaiset kulttuuriympäristöarvot.</p>	<p>Yleismääräykseen kirjattiin Valssipadon raitin osalle: suojellut rakenteet sekä vedenalaiset kulttuuriperintökohdet tulee huomioida suunnittelussa.</p>
<p>Pirkanmaan liitto</p> <p>Asemakaavan laadinnan tavoitteena on mahdollistaa elinkeinoelämän, kulttuurin, ravintola- sekä matkailu-, majoitus- ja tapahtumatoiminnan keskuksen kehittyminen Frenckellin kiinteistöllä alueen kaupunkikuvallisten sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisten arvojen vaarantumatta. Yksi työn tärkeistä tavoitteista on, että käyttötarkoituksen muutoksella vahvistetaan myös Tampereen läntisen keskustan elinvoimaa. Lisäksi Frenckellin asemakaavamuutoksella mahdollistetaan pyöräilyn ja jalankulun yhteyksien kehittämistä. Pirkanmaan liitto toteaa, että em. tavoitteet tukevat osaltaan Tampereen kestävästä kaupunkikehittämisestä ja ovat yhdenmukaiset Pirkanmaan maakuntakaavan tavoitteiden kanssa.</p> <p>Kaava-aineistoon kuuluvassa viitesuunnitelmassa esitetyt havainnekuvat Satakunnankadun liiketila-arkadista, Valssipadonraitin levennyksestä sekä Frenckellinpuiston kävely- ja pyöräilyreittiin liittyvän sillan ja kulkuaukon uudistamisesta vaikuttavat tasapainoisilta, ja Pirkanmaan liitto pitääkin näitä onnistuneina ja kannatettavina suunnitteluratkaisuina.</p>	<p>Asemakaavan määräys lik-2 mahdollistaa rakennuksen tyyliin sopivien tarpeellisten kattoikkunoiden rakentamisen. Asemakaavassa ei ole määrätty ikkunoiden muotoa tai määrää. Yksityiskohtainen suunnittelun ohjaus tapahtuu rakennuslupavaiheessa. Yleismääräysten mukaisesti Frenckellin kiinteistön rakennussuunnitelmat tulee hyväksyttävä museoviranomaisella. Asemakaava-aineistoon kuuluvissa viitesuunnitelmien havainnekuviissa on esitetty yksi toteutusmahdollisuus, mutta suunnitelmat tarkentuvat rakennuslupavaiheessa, jolloin mahdollisesti tutkitaan muitakin kaavan sallimia toteutusvaihtoehtoja.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Kaavaselostuksessa arvioidaan, että asemakaavalla on vain vähäisiä vaikutuksia Tammerkosken arvokkaaseen kansallismaisemaan. Koskimaiseman kansallisen merkittävyyden vuoksi sekä tulevan kansallisen kaupunkipuiston näkökulmasta alueen maisemallisiin arvoihin on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota. Frencellin rakennuksia koskee asemakaavaluonnoksen kaavamääräys, jonka mukaisesti ”kattolappeille saadaan rakentaa rakennuksen tyylisiin sopivia tarpeellisia kattoikkunoita”. Koskisiiven (Frencell itään päin) havainnekuva antaa kuitenkin aihetta pohtia lukuisten uusien kattoikkunoiden muutosvaikutusta maisemassa (myös iltavalaistuksessa), erityisesti Hollanteri- ja Lumppusiiven sekä tornin osalta, joiden katot nykyiseltä ulkoasultaan ovat varsin vähäeleisiä ja korostumattomia tasopintoja. Pirkanmaan liitto katsoo, että kahteen riviin sijoittuvien lunetti-ikkunoiden ohella myös vaihtoehtoisten ikkunaratkaisujen (esim. lapeikkunat) tutkiminen varmistaisi arvokohteeseen parhaiten soveltuvan ratkaisun valinnan.</p>		
<p>Tampereen kaupunki, Kaupunkiympäristön palvelualue, Paikkatieto Kirjoitusvirheellinen puiston nimi ”Kustaa III aukio” olisi kaavamuu- toksen yhteydessä mahdollista korjata suomen kielen mukaiseksi.</p>	Nimi korjattiin	Nimi korjattiin muotoon Kustaa III:n aukio
<p>Tampereen kaupunki, Kaupunkiympäristön palvelualue, Ympäristöterveys Kaavan valmisteluaineistossa on kuntotutkimusraportti, josta näkyy hyvin riskit sisäilmaongelmiin. Ne ovat raportin perusteella ilmeisiä ja riskit ovat tiedossa. Mikäli käyttötarkoitusta muutetaan, niin äänieristykseen on syytä kiinnittää huomiota.</p>	Lausunto merkitään tiedoksi. Viitesuunnitelmassa hotellihuoneiden sijoittelussa on huomioitu liikenteestä aiheutuva melu.	
<p>Tampereen kaupunki, Kaupunkiympäristön palvelualue, Viheralueet ja hulevedet Hulevesiselvitys laadittu.</p>	Lausunto merkitään tiedoksi.	
<p>Tampereen kaupunki, Kaupunkiympäristön palvelualue, Ympäristönsuojelu Puistoalueen ja sisäpihan puusto tulee alueella säilyttää ja mahdollisissa lisärakenteissa tulee käyttää mm. viherkattoja. Tämä koskee</p>	Sisäpihalle ja puistoon ei ole osoitettu uusia toimintoja tai rakenteita, joiden takia puita jouduttaisiin kaatamaan.	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>erityisesti määräystä: laster</p> <p>VP-10 alueella tulee tunnistaa ja määräyksiin lisätä merkittävien puiden säilyminen. Puistoalue ja koko Frenckellin alue on merkittävä keidas kaupungin keskustassa, jonka vehreä luonto tulee säilyttää ja pyrkiä sitä parantamaan.</p> <p>Sisäpiha tulee pitää pääsääntöisesti avoimena ja julkisena tilana. Sisäpiha tarjoaa keskellä kaupunkia liikennemelulta suojatun alueen. Koska keskusta-alueella liikennemelu ulottuu lähes joka paikkaan, on Frenckellin sisäpiha välttämätöntä säilyttää kaikille asukkaille avoimena virkistys- ja rauhoittumispaikkana. Tämä tulee kaavamääräyksessä huomioida.</p> <p>Jalankulun ja pyöräilyn reitit tulee kaikissa tilanteissa pitää avoimina ja tämä tulee kaavamääräyksissä huomioida.</p>	<p>Yleiselle jalankululle ja pyöräilylle osoitettua alueen osaa levennetty puusto huomioiden. Uudisrakentamisen tulee sopeutua arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ja suunnitelmat tulee hyväksyttävä museoviranomaisella.</p> <p>Puiston arvot on tunnistettu puistohistoriallisessa selvityksessä, jonka suositusten mukaan on tehty asemakaavamääräykset. Asemakaavan yleismääräysten mukaan kaava-alueen puistot ja yleiset alueet ovat kansallismaisemaksi luokiteltua teollista perintöä. Muutos- ja rakennustoimenpiteissä tulee huomioida puiston arvo osana koskenvarren puistonauhaa sekä Tammerkosken teollisuusmaisemaa. Suunnitelmista on pyydyttävä museoviranomaisen lausunto.</p> <p>Yleismääräyksen mukaan Frenckellin sisäpihan, alapihan ja rakennuksen läpi tulee mahdollistaa julkiset jalankuluyhteydet ja Valssipadon raitin linjassa jalankulku ja pyöräily-yhteydet.</p>	<p>Kaavakartalla Frenckellin piha-alueilla kulkuyhteysmerkinnät muutettiin rasi-temerkinnäksi julkinen jalankulkuyhteys. Valssipadon raitin linjassa rakennuksen läpi on osoitettu kulkuaukko sekä jalankulun ja pyöräilyn rasi-temerkintä</p>
<p>Mielipide 1: Tampereen Polkupyöräilijät Ry</p> <p>Ensimmäiseksi huomautamme, että vaikka kyseessä on arvokas kulttuuriympäristö, on Frenckellin läpi kuitenkin linjattu seudullinen pyöräilyn pääreitti ja tämä on huomioitava ihan yhtä tärkeänä näkökulmana kuin historiallinen miljöö tai viihtyisä kävely-ympäristö. Tämän kaavan yhteydessä tehdään valintoja, joihin on käytännössä mahdoton myöhemmin palata rakennuksen siirryttyä yksityiseen omistukseen ja tämän takia suhtaudumme torjuvasti kompromisseihin pyöräiliikenteen kustannuksella.</p> <p>Olemme huolissamme kaavamateriaaleissa esitetyistä ajatuksista, joissa tietoisesti pyrittiin reittiä hidastamaan esimerkiksi pintamateriaaleilla ym. ratkaisuilla. Voidaan yksikäsitteisesti sanoa, että tämä ei ole oikea tapa kehittää pääreittiä. Väylän muut reunaehdot ja erityisesti suuri liikennemäärä takaa jo itsessään kohtuulliset nopeudet, eikä kulkemista ole syytä hidastaa muuten keinotekoisesti. Todennäköisesti hidasteet siirtävät keskittymisen pystyssä</p>	<p>Kaavasunnittelu on eri toimintojen ja näkökulmien yhteensovittamista ja parhaan mahdollisen lopputuloksen löytämistä vallitsevassa tilanteessa. Pyöräilyn olosuhteiden parantaminen ja yhteyksien säilyttäminen ovat olleet kaavatyön tavoitteita alusta lähtien.</p> <p>Kaavaselostuksesta poistetaan maininta pyöräilyn nopeuksien laskemisesta pintamateriaaleilla.</p> <p>Eri liikkumismuotojen risteäminen, seudullinen pyöräilyn pääreitti ja suuri turistien määrä kansallismaiseman äärellä aiheuttavat alueella väistämättä ristiriitaitilanteita, jotka pyritään ratkomaan suunnittelussa. Reitille pyritään</p>	<p>Pihalle johtaviin kulkuyhteyksiin sekä Valssipadon raitin Frenckellin lävistävään osaan osoitettiin myös kulkurasi-temerkinnät.</p> <p>Kaavaselostuksesta poistetaan maininta pyöräilyn nopeuksien laskemisesta pintamateriaaleilla.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>pysymiseen liikenteen seuraamisen sijaan. Turvallisuus luodaan tällaisessa ympäristössä esimerkiksi huomioimalla näkemät ja luomalla ympäristö, jossa jokainen liikkuu ennalta-arvattavasti.</p> <p>Olemme pettyneet, että kaikki kulkumuodot huomioiva yhteensä 8 metrin aukko Frenckellin rakennukseen on osoittautunut teknisesti hankalaksi. Mikäli suunnitelma etenee 6 metrin levyisellä läpikululla, on siitä osoitettava 4 m pyöräväyläksi. Aukon toisella puolella on sillalla oleva mutka ja aukon toiselle puolelle kaavailtu kävely-luiskaa, joten tila tarvitaan, jotta pääreitiltä vaadittava sujuvuus toteutuu edes välttävällä tasolla.</p> <p>Olemme yllättyneitä, että havainnekuviin on päätyntä levitetty silta, kun kaavaa varten teetetty rakennettavuusselvitys (A-insinöörit 26.2.2020) puoltaa käytännössä kaikilta arvioiduilta näkökulmilta (mm. kustannukset, ulkonäkö, tekninen toteutettavuus, liikenteelliset näkökohdat) kahta erillistä siltaa. Kaksi erillistä siltaa toteuttaa kulkutapojen erottelun tehokkaimmin ja tuottaa turvallista ympäristöä. Jos päädytään kuitenkin jostain syystä yhteen leveään siltaan, on käytettävä kaidetta kulkumuotojen erotteluun. Kaide ohjaa maisemaa ihailevat kulkemaan ennakoitavasti ja ilman sitä toteutuksen turvallisuus ei parane nykytilanteesta.</p> <p>Edellä mainittu rakennettavuusselvitys olisi ollut syytä liittää kaavan liitemateriaaleihin, koska siinä oli käsitelty sillan vaihtoehtoja hyvin perusteellisesti. Esimerkiksi erillisen sillan vaikutus jalankulkijoiden kokemiin näkyymiin on arvioitu huolellisesti ja todettu suhteellisen pieneksi.</p> <p>Pienempinä detaljeina sillan toteutuksessa on huomioitava levitys itärannalla kohti pohjoista (Lapintietä). Tämäkin detailji on huomioitu myös rakennettavuusselvityksessä. Sillan pintamateriaalit tulee valita niin, että ne eivät ole pakkasellakaan liukkaita. Rakennuksen länsipuolen sillalla on paitsi kaarre, myös alamäki. Turvalli-</p>	<p>saamaan mahdollisimman hyvät näkemäalueet, mutta väylän mutkat ja puiston arvot, mm. vanha puusto, edellyttävät huolellista ratkaisujen yhteensovittamista.</p> <p>Asemakaavassa osoitetaan alueet, joille kevyen liikenteen väylät ja siltarakenteet tulee sijoittaa. Väylien tarkkaa suunnittelua, kuten pintamateriaalien määrittelyä ja väylien keskinäisiä suhteita, ei ratkaista asemakaavassa vaan vasta väyliä suunnittelun yhteydessä. Suunnittelun lähtökohtana on tässä vaiheessa ollut osoittaa nykyinen rakennuksen lävistys (n. 4 m) pyöräilylle ja laajennusosa (n. 2 m) jalankululle.</p> <p>Sillan rakenteista ei ole vielä tehty päätöksiä ja havainnekuviin on valittu vain yksi asemakaavan mahdollistama silta vaihtoehto. Päätös sillan yksityiskohdista tehdään tarkemman suunnittelun yhteydessä ja asemakaava mahdollistaa sillan osalta mm. kaikki aikaisemmin tehdyt vaihtoehtotarkastelut. Sillan suunnittelussa tulee huomioida sen sijainti Tammerkosken arvokkaassa kansallismaisemassa ja suunnitelmat tulee hyväksyttävä museoviranomaisella.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>	<p>Kulkuyhteyksiä levennettiin kartalla, sillan leveys yht. 8 m ja puistossa leveys yht. 6 m. Väylät tulee sovittaa puustoon.</p> <p>Kaavan yleismääräykseen lisättiin: Kulkuyhteyksiin ja piha-alueisiin liittyvät suunnitelmat tulee hyväksyttävä museoviranomaisella</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>suuden varmistamiseksi suosittelemme tälle osuuden sulatusjärjestelmän rakentamista, mutta sen mahdollisuus kannattaa selvittää myös koko kosken ylittävälle sillalle.</p> <p>Moitimme ratkaisua sijoittaa jalankulkuramppi pohjoisen puolelle eli pyörätien puolelle, näkemiltään aukon takia väistämättä huonoimpaan kohtaan. Ehdotamme jalankulkurampin vaihtoehtoisten sijaintien selvittämistä.</p> <p>Frencellin puiston puolella on huomioitava pyöräväylän näkemät ja väylän geometria, jälleen kerran muistuttaen väylän merkityksestä seudullisena pääreitinä.</p> <p>Kaava-alueen ulkopuolelle suuntautuvana kommenttina nostamme kuitenkin Satakunnankadun aseman. Liikenneverkossa se on käytännössä osoitettu ainoastaan autoliikenteelle. Tämä jättää esimerkiksi Finlaysonin alueen saavutettavuuden pyörällä huonoksi - eikä nyt esitetyt parannukset tätä muuta. Tulevaisuudessa on tarpeen tarkastella myös Satakunnankadun asemaa ja sen myötä tilanjakoa uudelleen.</p> <p>Tiivistelmänä edellä mainitusta toteamme, että nyt on ainutkertainen mahdollisuus parantaa nykyistä pyöräliikenteen väylää, mutta parannus ei tule automaattisesti. Alusta alkaen lähtökohdaksi kannattaa ottaa parhaaksi selvitetty kahden sillan vaihtoehto ja sen jälkeen hioa pienemmät yksityiskohdat kuntoon. Tässä kohtaa selkeä, turvallinen ja sujuva pyöräliikenteen reitti on myös jalankulijan ja maisemia ihailevan etu.</p>	<p>Sillan eteläpuolella on jo portaikko ja jalankulkuiskun tavoitteena on parantaa alueen esteetöntä saavutettavuutta sekä parantaa yhteyksiä Finlaysonille sekä elävöittää Frencellin ja kosken välistä aluetta. Sillan tilavarauksessa on huomioitu luiskan yläpäässä olevan tasaisen alueen tarve pyöräväylän vieressä.</p> <p>Merkitään tiedoksi. Pyöräväylän näkemiin ja geometriaan vaikuttaa alueen arvot sekä olemassa olevat korkeuserot.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Asemakaavamuutos mahdollistaa monia pyöräilyn sujuvuutta parantavia toimenpiteitä. Tarkemman tason ratkaisut tehdään väylän ja sillan suunnittelun yhteydessä.</p>	
<p>Mielipide 2 Tampereen kaupungin museolle on nyt saatavilla erinomaiset tilat vapautuvista Frencellin kirjapainorakennuksista keskustorin laidalta. Sinne mahtuvat myös turisti-info ja Tampere-seura sekä vaihtuvien näyttelyiden tila.</p>	<p>Mielipide merkitään tiedoksi.</p> <p>Kaavaratkaisu mahdollistaa museotoiminnan kiinteistössä. Viitesuunnitelmissa yhtenä lähtökohtana on ollut erilaisten museoiden toiminen tiloissa.</p>	

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Hatanpään kartanosta varastoidut Tampereen kaupunginmuseon ja Finlaysonin tehtaan johtajan asunnosta, nykyisin museo Mila-vida, siirretyt Hämeen museon kokoelmat saadaan vihdoinkin esille varastosta kaupungin keskeisellä paikalla.</p> <p>Toinen rakennushanke: Finlaysonin tehdasalueen historiallista ympäristöä Tampereella ei pidä tuhota taidemuseon uudisrakennuksella ahtaalle tontille. Vaihtuvien näyttelyiden takia tarvitaan lastaus- ja muita tiloja. Liikenne ahtaassa risteyksessä ruuhkautuu. Polttimonkadun risteykseen on jatkettava puistoa Näsijärven ja Tammerkosken rannassa Finlaysonin tehtaan johtajan asunnon ympäriltä.</p>	<p>Taidemuseon uudisrakennuksen suunnittelu on erillinen hanke, eikä tällä kaavamuutoksella on yhteyttä siihen.</p>	
<p>Mielipide 3 Kävin katsomassa aineistoa ja mielestäni suunnitelma näyttää hyvältä. Kosken töyräälle ehdottaisin leveitä terassimaisia rappuja. Veistokset alueella nostaisivat alueen arvoa.</p>	<p>Mielipide merkitään tiedoksi.</p> <p>Puistoon liittyvät rakenteet ja veistokset ovat tarkemman tason suunnittelua, jota asemakaavalla ohjataan. Asemakaavamääräyksen mukaan puiston kehittämisessä tulee ottaa huomioon alueen sijainti, maisemallinen merkitys ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.</p>	